

Świętokrzyski Urząd Wojewódzki w Kielcach

<http://www.kielce.uw.gov.pl/pl/biuro-prasowe/aktualnosci/7926,Rewolucja-smieciowa.html>

03.05.2024, 15:47

Strona znajduje się w archiwum.

Rewolucja śmieciowa

Od 1 lipca będą obowiązywały nowe regulacje wprowadzone na mocy tzw. ustawy śmieciowej. Zapraszamy do poradnika, który pomoże zrozumieć funkcjonowanie przepisów.

Po co zmieniać system, który działa?

Zmiany w zakresie gospodarowania odpadami mają przede wszystkim na celu:

- uszczelnienie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi (obecnie wiele osób pozostaje poza systemem, nie ma zawartych umów na odbiór odpadów). W nowym systemie każdy będzie ponosił opłaty, nad zbieraniem których czuwać będzie gmina,
- prowadzenie selektywnego zbierania odpadów komunalnych u źródła, czyli tam gdzie powstają, a więc np. w naszych domach,
- zmniejszenie ilości odpadów komunalnych gromadzonych na składowiskach. Szacuje się, iż każda osoba wytwarza około 320 kg śmieci rocznie. W większości obecnie trafiają one na składowiska,
- wyeliminowanie nielegalnych składowisk odpadów,
- zwiększenie ilości nowoczesnych instalacji do odzysku, w tym recyklingu oraz unieszkodliwiania odpadów komunalnych w sposób inny niż składowanie.

Po co segregować śmieci?

Wbrew powszechnym wyobrażeniom, to, co trafia do naszych koszy na śmieci przedstawia czasem sporą wartość. Wiele odpadów można ponownie wykorzystać, przetworzyć je lub odzyskać z nich cenne surowce. W Polsce podstawową dziś metodą zagospodarowywania odpadów jest ich składowanie na wysypiskach. Jest to metoda nieefektywna i kosztowna.

Z czego to wynika?

Nowe zasady zostały wprowadzone zmianą ustawy o czystości i porządku w gminach - Ustawa z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity Dz. U. z 2012r. poz. 391 ze zmian.). Ponadto nowe regulacje wynikają również z: Ustawy z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach (Dz. U. z 2013r. poz. 21).

Od kiedy obowiązywać będzie nowy system?

Nowe zasady gospodarki odpadami komunalnymi zaczną obowiązywać od 1 lipca 2013 r.

Jakie są obowiązki właściciela nieruchomości?

- złożyć wypełnioną deklarację,

- postępować zgodnie z regulaminem utrzymania porządku i czystości
- wносить opłaty na konto gminy.

Jaki są zadania gminy?

Zgodnie z ustawą już nie właściciel nieruchomości, ale gmina odpowiedzialna jest za zorganizowanie i nadzór nad wywozieniem odpadów komunalnych z terenu z całego miasta. W tym za:

- stworzenie nowego systemu wywozu śmieci na swoim terenie;
- wyłonienie w konkurencyjnym przetargu firmy, która będzie odbierać odpady od wszystkich mieszkańców gminy;
- podpisanie umowy z firmą wywozową;
- ustalenie wysokości opłat za śmieci posegregowane i zmieszane;
- dopilnowanie, aby wybrana w przetargu firma przekazywała jak najwięcej śmieci do odzysku i recyklingu, a jak najmniej - na wysypisko;
- zmniejszenie ilości odpadów trafiających na wysypiska do poziomu obowiązującego w krajach unijnych;
- stworzenie warunków umożliwiających mieszkańcom segregację śmieci;
- informowanie mieszkańców o nowym systemie.

Jak ustala się wysokość opłat?

Gmina ustala jaka będzie wysokość i sposób obliczania opłaty od mieszkańców. Może wybrać jedną z poniższych opcji:

- od liczby osób faktycznie zamieszkujących daną nieruchomość,
- od powierzchni nieruchomości,
- od ilości zużytej wody,
- od gospodarstwa domowego (stawka ryczałtowa).

Gmina ma ponadto możliwość łączenia różnych metod naliczania stawek za wywóz śmieci lub dokonania wyboru różnych metod dla poszczególnych części terenu gmin (np. w części wyposażonej w wodociągi stawka będzie oparta o liczbę mieszkańców, natomiast w przypadku pozostałej części - przykładowo będzie ustalona od gospodarstwa domowego.) Ponieważ to rada gminy w odpowiedniej uchwale podejmuje decyzje o wyborze metody i wysokości opłaty, należy sprawdzić w swojej gminie jakie zasady obowiązują.

Gminy mogą też różnicować opłaty za wywóz śmieci poprzez wprowadzenie ulg albo dopłat dla gorzej sytuowanych właścicieli nieruchomości, którzy będą spełniać określone kryteria dochodowe.

Opłata za wywóz śmieci będzie wnoszona bezpośrednio do gminy. Będzie z niej finansowany wyłącznie system zagospodarowania odpadów, czyli ich odbiór, odzysk, ponowne wykorzystanie albo zniszczenie.

Skąd wójt/burmistrz/prezydent miasta będzie wiedział jaką mieszkaniec ma wносить opłatę za odbiór odpadów komunalnych?

Właściciel nieruchomości jest obowiązany złożyć deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w terminie 14 dni od dnia zamieszkania na danej nieruchomości pierwszego mieszkańca lub powstania na danej nieruchomości odpadów komunalnych. Wzór deklaracji ustala w drodze uchwały rada gminy.

Trzeba pamiętać, że w przypadku zmiany danych będących podstawą ustalenia wysokości należnej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi lub określonej w deklaracji ilości odpadów komunalnych powstających na danej nieruchomości, właściciel nieruchomości jest obowiązany złożyć nową deklarację w terminie 14 dni od dnia nastąpienia. Deklaracja jest ważnym dokumentem, który pozwoli ustalić wysokość opłaty. W deklaracji ponadto mieszkańcy wskazują czy będą segregować odpady czy nie. Decyzja o segregowaniu jest opłacalna, za wywóz odpadów posegregowanych obowiązują bowiem niższe stawki!

Deklaracja o sortowaniu śmieci pociąga za sobą jednak konsekwencje. Jeśli w deklaracji wskazana została segregacja, nie można wyrzucać wszystkich śmieci razem. Firma odbierająca odpady ma obowiązek powiadomić gminę o przypadku niedopełnienia przez właściciela nieruchomości obowiązku selektywnego zbierania odpadów i potraktować je jako zmieszane odpady komunalne.

W przypadku właścicieli nieruchomości, na których prowadzona jest działalność gospodarcza deklarują oni ilość oraz rodzaj pojemników na odpady szacując wielkość wytwarzanych w ramach tej działalności odpadów.

Zobowiązanie z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi jest zobowiązaniem powstającym za okresy miesięczne. Obowiązek zapłaty opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi może powstać nawet, jeżeli ktoś zamieszkuje na danej nieruchomości tylko w jednym miesiącu w roku kalendarzowym, a w innych miesiącach zamieszkuje na innej nieruchomości. Taka sytuacja będzie wymagała złożenia nowej deklaracji.

Czy są przewidziane konsekwencje niezłożenia deklaracji o wysokości opłaty za odbiór odpadów?

W razie niezłożenia deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi albo uzasadnionych wątpliwości co do danych zawartych w deklaracji wójt, burmistrz lub prezydent miasta określa, w drodze decyzji, wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, biorąc pod uwagę uzasadnione szacunki, w tym średnią ilość odpadów komunalnych powstających na nieruchomościach o podobnym charakterze.

Co się stanie, jeżeli właściciel nieruchomości zadeklarował, że będzie segregował odpady, a ich nie segreguje?

W przypadku stwierdzenia, że mieszkaniec nie wykonuje czynności zadeklarowanych, np. nie segreguje odpadów, istnieje możliwość wydania decyzji o wysokości zaległości do uregulowania oraz naliczania wyższej opłaty.

Gdzie szukać informacji na temat rozwiązań w mojej gminie?

Rada gminy musi podjąć kilka uchwał będących aktami prawa miejscowego, które wdrażają omawiane regulacje na terenie każdej jednostki samorządu terytorialnego. Przede wszystkim są to następujące uchwały:

- uchwała w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy - termin podjęcia 6 miesięcy od dnia uchwalenia wojewódzkiego planu gospodarki odpadami. Gmina określa w niej wymagania w zakresie utrzymania czystości i porządku w gminach zgodnie ze znowelizowaną ustawą, wymagania dotyczące prowadzonego na terenie gminy selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz warunków odbierania odpadów, które ma obowiązek spełniać mieszkaniec gminy. Nie jest to nowy akt normatywny. Regulaminy funkcjonowały od wielu lat, obecnie zaś gminy muszą go dostosować do nowych wymogów prawnych;
- uchwała w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki opłaty. Z niej dowiedzieć się można którą z metod gmina wybrała;
- uchwała dotycząca terminu, częstotliwości i trybu uiszczenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. W tym akcie normatywnym gmina określa dni, w które firma odbierać będzie odpady komunalne, z jaką częstotliwością są one wywożone oraz sposób, w jaki mieszkaniec może uiścić opłatę;
- uchwała dotycząca wzoru deklaracji o wysokości opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, w tym terminów i miejsca składania deklaracji. Gmina określa w niej, jakiego rodzaju informacje będzie chciała uzyskać od mieszkańca w celu wyliczenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Może również określić, jakiego rodzaju informacje dodatkowo będzie wymagała od mieszkańca do przedstawienia w celu weryfikacji wyliczonej opłaty;
- uchwała w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną opłatę, w szczególności ilość odpadów komunalnych, częstotliwość i sposób świadczenia usług. Gmina szczegółowo określa rodzaje odpadów, które będą odbierane od mieszkańców i te, które mieszkaniec będzie mógł przekazywać do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Określona zostanie częstotliwość odbierania śmieci i ilości odpadów przyjmowanych do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych, jak również godziny i dni jego pracy;
- uchwała w sprawie górnych stawek opłat, ponoszonych przez właścicieli nieruchomości, którzy pozbywają się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych oraz właścicieli nieruchomości, którzy są zobowiązani zawrzeć umowę na odbieranie odpadów komunalnych. Gmina ma obowiązek podjąć tę uchwałę w przypadku, gdy nie podjęła uchwały w sprawie postanowienia o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne. Może ona stosować zróżnicowane stawki opłat w zależności od gęstości zaludnienia na danym obszarze gminy oraz odległości od miejsca unieszkodliwiania odpadów komunalnych.

Jak segregować?

Podstawowy sposób segregacji śmieci przedstawiany przez Ministerstwo Środowiska jako optymalny to oddzielenie

makulatury, plastiku, szkła bezbarwnego i kolorowego według poniższych zasad: **niebieski** - makulatura, **żółty** - plastik, **biały** - szkło bezbarwne, **zielony** - szkło kolorowe.

Ten podstawowy podział na kolory pojemników wynika z rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 25 października 2005 r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami opakowaniowymi (Dz. U. Nr 219, poz. 1858).

Rozporządzenie to obowiązywać będzie do czasu wydania nowego, maksymalnie zaś do 24 stycznia 2015r.

Gmina może z niego skorzystać przy ustalaniu kolorów pojemników w swoim systemie gospodarowania odpadami, ale nie musi. Może także wprowadzić swoje własne sposoby segregowania śmieci.

Najlepszym sposobem segregowania odpadów jest odseparowanie w oddzielnych pojemnikach następujących frakcji odpadów:

1. **Papier** to m.in.: opakowania z papieru lub tektury, gazety i czasopisma, książki i zeszyty, torebki papierowe, papier pakowy. **Nie powinno się wrzucać do papieru:** papieru powlekanego folią i kalki, kartonów po mleku i napojach, pieluch i podpasek, pampersów i podkładek, worków po nawozach czy cemente, tapet, innych odpadów komunalnych (w tym niebezpiecznych).
2. **Tworzywa sztuczne i metale** to m.in.: butelki po napojach, opakowania po chemii gospodarczej i kosmetykach, opakowania po produktach spożywczych, plastikowe zakrętki, plastikowe torebki, worki, reklamówki i inne folie, plastikowe koszyczki po owocach i innych produktach, styropian, puszki po napojach, puszki po konserwach, złom żelazny i metale kolorowe, metalowe kapsle z butelek, zakrętki słoików, folia aluminiowa, kartoniki po mleku i napojach, wielomateriałowe odpady opakowaniowe. **Nie powinno się wrzucać do tworzyw sztucznych i metali :** strzykawek, wenflonów i inne artykułów medycznych, odpady budowlane i rozbiórkowe, nieopróżnionych opakowań po lekach, farbach, lakierach i olejach, zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektronicznego, innych odpadów komunalnych. **Zaleca się zgnieść tworzywa sztuczne przed wrzuceniem do worka .**
3. **Szkło opakowaniowe** to m.in.: butelki i słoiki szklane po napojach i żywności, szklane opakowania po kosmetykach. **Nie powinno się wrzucać do szkła:** szkła stołowego - żaroodpornego, ceramiki, doniczek, zniczy z zawartością wosku, żarówek i świetlówek, szkła kryształowego, nieopróżnionych opakowań po lekach, olejach, rozpuszczalnikach, termometrów i strzykawek, monitorów, szyb okiennych czy samochodowych, luster i witraży, fajansu i porcelany, innych odpadów komunalne. Zaleca się wrzucać opakowania opróżnione z produktu, bez zakrętek, starać się nie tłuc szkła.
4. **Odpady „zielone” - roślinne** to m.in.: gałęzie drzew i krzewów, liście, kwiaty i skoszona trawa, trociny i kora drzew, owoce, warzywa itp. **Nie powinno się wrzucać do odpadów „zielonych”:** kości zwierząt, mięsa i padliny, oleju jadalnego, drewna impregnowanego, płyt wiórowych i MDF, leków, odchodów zwierząt, popiołu z węgla kamiennego, innych odpadów komunalnych.

Pozostałe odpady trafią do pojemnika na odpady zmieszane - jeśli będzie ich mniej obniży to koszty i przyczyni się do poprawy stanu środowiska. Niezwykle istotnym uzupełnieniem systemu jest punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych (zwany też PSZOK'iem), który ma zapewniać odbieranie od mieszkańców odpadów, które są problematyczne i których zbieranie „u źródła” nie jest ekonomicznie i organizacyjnie uzasadnione.

Odpadami komunalnymi, które mogą być przekazywane do punktu są: odpady poremontowe i budowlane, odpady wielkogabarytowe (tj. meble, wyposażenie wnętrz, itp.), - zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte baterie i akumulatory, opony, odpady niebezpieczne z gospodarstw domowych (pozostałości farb, lakierów, olejów, płynów do chłodnic, itp.).

Tych odpadów stwarzających zagrożenie dla środowiska i zdrowia ludzi nie można wrzucać razem z pozostałymi odpadami. Część gmin poza zapewnieniem pozbywania się takich odpadów w PSZOK'ach organizuje również okresowe zbiórki do specjalnie podstawionych zbiorników np. „odrzutowozy”. Gmina każdorazowo informuje wtedy mieszkańców o terminach i rodzajach odpadów jakie będą w ten sposób odbierane. Ponadto przeterminowane lekarstwa są zbierane w specjalnie przygotowanych pojemnikach w aptekach. Zużyte baterie zaś i akumulatory można oddać sprzedawcy przy zakupie nowego towaru.

Część gmin wprowadziła segregację polegającą na oddzieleniu tzw. odpadów mokrych i suchych. Do suchych zaliczają papier (ale nie zamoczony), szkło, metal i plastik. Do mokrej przede wszystkim resztki jedzenia.

Szczegóły dotyczące segregowania odpadów w konkretnej gminie należy sprawdzić poprzez kontakt ze swoim z urzędem gminy lub na stronach internetowych urzędu.

Spalanie śmieci w domu.

Wielu ludzi pali śmieci w domowych piecach i kominkach. Trzeba jednak pamiętać, iż w wielu przypadkach jest to niedozwolone (np. w zakresie odpadów niebezpiecznych). Poza tym w ten sposób narażamy siebie, swoich najbliższych i sąsiadów na niebezpieczeństwo. W trakcie spalania odpadów - butelek PET, plastikowych i foliowych opakowań, zużytej odzieży, fragmentów mebli czy elementów gumowych, do atmosfery uwalniane są toksyczne związki. Toksyny uwalniane z dymem do powietrza dostają się do dróg oddechowych, opadają na glebę zanieczyszczając warzywa w przydomowych ogródkach, dostają się do wód gruntowych. Ich obecność notuje się także w mleku i jajach! Substancje te, nawet w niewielkich ilościach, mają negatywne działanie. Przypisuje się im wywoływanie alergii, chorób układu oddechowego, nowotworów i porażeń.

Kto po 1 lipca będzie odbierał śmieci w mojej gminie?

Firma wyłoniona w postępowaniu przetargowym przez gminę. Od lipca mieszkańcy nie będą już zawierać umów z firmami zajmującymi się wywozem śmieci. Obowiązek w tym zakresie przejmuje gmina.

Jak postąpić, jeśli gmina nie rozstrzygnęła przetargu?

W przypadku gdy gmina nie realizuje obowiązku odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, właściciel nieruchomości jest obowiązany do przekazania odpadów komunalnych, na koszt gminy, firmie, która świadczy taką działalność. Tym samym wymaga to zawarcia umowy z taką firmą. Koszty zaś pokryć ma gmina.

Segregacja? To proste!

Segregacja odpadów komunalnych nie jest trudna, ale wymaga minimalnego zaangażowania i wyrobienia pewnego nawyku wprowadzonego w codzienne życie. Kilka prostych zasad postępowania z odpadami przyczyni się do poprawy jakości środowiska, w którym żyjemy. Selektywna zbiórka odpadów we własnych gospodarstwach domowych to pierwszy i podstawowy krok do odzysku i recyklingu.

Gdzie szukać informacji.

Szczegółowych informacji na temat gospodarki odpadami komunalnymi szukać należy przede wszystkim w urzędzie gminy lub na jego stronie internetowej. To gmina organizuje bowiem nowy system wywozu i gospodarowania odpadami na swoim terenie. Jest także odpowiedzialna za edukowanie i informowanie mieszkańców o nowych zasadach odbioru śmieci.

Opracowano na podstawie informacji dostępnej na stronie internetowej Ministerstwa Środowiska.

[Drukuj](#)

[Generuj PDF](#)

[Powiadom](#)

[Powrót](#)
